

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

คนตีคนช้ำ

เด็กสองคนนั้นอยู่บ้านกุมภวาฑ กุมภวาฑมานี้ดูเหมือนไม่เลย ๓๐ นาทีจากตัว
อำเภอเลย อยู่ข้างใน เขาเรียกเมืองเก่าเมืองใหม่ เขาย้ายไปตั้งทางโน้นก็เลยเป็นเมือง
ใหม่ พอว่ากุมภวาฑ ใครก็นึกว่าเมืองเก่าเพราะมันเคยมา เขาย้ายไปอยู่ลึก ๆ เป็นเมือง
ใหม่ คนก็ไม่ค่อยคุ้นหูกัน มาคุ้นเมืองเก่านี้ ว่าอำเภอกุมภวาฑ ก็ว่าตรงนี้ ความจริงอยู่
ลึก จากนี้ไปถึงนั่นไม่เลย ๓๐ นาที

(ที่พ่อแม่ครูจารย์ว่าเดินกว่าครึ่งวันไปฉันทันโยมที่กุมภวาฑ) อ้อ นั่นหมายถึง
เป็นฆราวาส เขาอยู่ตะวันตกกุมภวาฑ มานี้ ชื่อคำ พี่ชายเราก็ชื่อคำ เลยฟังจนกระทั่ง
ปัจจุบันนี้นะ อย่างนั้นนะเราถ่าลงได้ฟัง-ฟังจริง ๆ โอ้ย ดีแสนดี เลยไม่ลืมนะ ๓ หนไป
กินข้าวที่บ้านเขา ที่แรกไปจากทางนี้ พอเที่ยงหรือบ่ายกำลังหิวข้าวเต็มที เราก็เป็นคน
หนุ่มนี้ พอไปถึงนั่งยังไม่ถึง ๑๐ นาที ไปกับเพื่อนก็หลายคนด้วยกัน รวสามสี่คน ไป
ไม่ถึง ๑๐ นาทียกสำหรับอาหารมาเลย โห้ย เราอยากทราบคนเสียก่อนถึงจะกินข้าวได้ลง
คอ นั่นเริ่มแล้วนะ มาครั้งที่สองมาจากกุมภวาฑ แล้วผู้เฒ่าบ้านนี้แหละเขามีลูกชายคน
เดียว ลูกชายผู้เฒ่าชื่อคำ ผู้เฒ่าเองชื่อเพชร นั่นถ่าลงได้จำมันถึงนะ

ผู้เฒ่าไปจ้างหั้นกุมภวาฑ เขามีงานที่วัดกุมภวาฑ แก่ก็ออกแต่เช้า เราก็มาจาก
โน้นมาสวนทางกันกลางทาง ผู้เฒ่าไปสามสี่คนไปจ้างหั้น ไอ้เราก็มาจากโน้น ๓ คนด้วย
กัน แล้วมีคนหนึ่งที่เป็นหลานผู้เฒ่า แม่ของผู้นั้นเป็นพี่สาวของผู้เฒ่านี้ คนนั้นเรียกว่า
น้ำ เพราะเป็นน้องชายของแม่ พอมาเห็นก็ว่า สูจะไปไหนเดี๋ยวนี้ ผู้เฒ่าถาม คงมุ่งหน้า
ต่อหลานแหละ ไปด้วยกัน ๓ คน สูจะไปไหนเดี๋ยวนี้ ก็จะกลับบ้านแล้ว จะมาบ้านสง
เปือย จะกลับมาตี ตัดทาง ดงทั้งนั้นนะ เป็นดงทั้งหมดเลย เออ สูไป-สูไปแวะบ้านก่อน
นะ มีเด็กอยู่ในบ้านว่างั้น เด็กมีอยู่ในบ้าน ไปแวะบ้านเสียก่อน ก็หมายความว่าสูไปกิน
ข้าวเสียก่อน นี่ก็เป็นครั้งที่สอง

พอเห็นพวกเราไป เด็กคนนั้นกำลังทอหูก พอมองเห็นปั๊บโดดลงจากที่ กำลังทอ
หูกอยู่ โดดลงปั๊บถามคำเดียวเท่านั้นว่า มาจากไหน ว่ามาจากโน้น ก็เข้าไปในครัว
อันนี้ก็ ๑๐ นาทีอย่างมากมาย กำลังหิวด้วย มาจากโน้นเดินทางมา ก็พอดีเลยเหมือน
ปล่อยหมาเข้าถ่านว่างั้นเถอะ เด็กคนนั้นก็จัดอาหารมาให้กิน อันนี้ก็อีกแหละ ที่แรก
อยากทราบคน ต่อมาอยากทราบสัตว์ในบ้าน เพราะมีคุณมากมาย

ครั้งที่สามอีก มาจากกุมภวาฑ อีก ทีนี้ก็พอดีมาเจอกับลูกชายชื่อคำ ตอนนั้นพ่อ
ไม่อยู่ เขามีลูกชายคนเดียว มันฟังลึกจริง ๆ นะ มากี่มาที่บ้านนั้นแหละ กินข้าวที่บ้าน ก็

แสนดีอย่างเดิมร้อยเปอร์เซ็นต์ ๆ ที่น้ำมันฝึงใจลึกเข้า ๆ ก็เลยถาม พูดกันไปพูดกันมา เงื่อนมันเลยต่อกัน ลูกชายแกชื่อคำนี้เป็นเสี่ยวกับผู้หญิงใหญ่นายผาย บ้านคำกลิ้งนี้ ไอ้คนนี้ก็ เป็นเสี่ยวกับนายผายบ้านคำกลิ้ง ที่นี้เลยเสี่ยวติดเสี่ยวต่อกันซี ตกลงเลยเป็นสาม กษัตริย์ เสี่ยวสงเป็อย เสี่ยวคำกลิ้ง เสี่ยวบ้านตาด พอถามนั้นแล้วก็เลยพันกันตั้งแต่นั้น มาเลย เป็นอย่างนั้นนะ เพราะคุณมันฝึงลึกพอแล้ว พอเงื่อนมันรวมลงไปนี่ปั๊บเข้าฝึง เลย ตั้งแต่นั้นเหมือนอวัยวะเดียวกัน เราฝึงลึกมากนะ

เวลาแกตายเราก็จัดเครื่องไทยทานอะไร ๆ ทำบุญเขามาบอกเหมือนกันนะ เพราะเห็นว่าเรากับนี้คุ้นกันมานานแล้ว ทางบ้านเขาก็รู้หมดแล้ว เขาตั้งหน้ามาบอกเลย เราก็จัดอะไร ๆ พร้อมกับปัจจัยให้เลยด้วยความพอใจ แกเสียแล้ว โห คุณนี้ฝึงลึกจริง ๆ ที่เดียว ที่แรกอยากกราบคน ต่อมาอยากกราบสัตว์ ครั้งที่สามอยากกราบกระทั่งหมา ในบ้านนุ่นนะ คือจิตมันลงขนาดนั้นนะ มันเห็นความดีของเขา ลงถึงอยากกราบหมาเขา เสียก่อนถึงจะมากินข้าวเขา เห็นไหมละ โห ดีแสนดี พ่อของคนนี้เป็นคนบ้านโนนทัน แยกไปมีครอบครัวอยู่บ้านสงเป็อย เหตุที่มีครอบครัวอยู่บ้านสงเป็อย ก็เพราะลุงของ เฒ่านี้ไปมีครอบครัวอยู่นั้น ผู้เฒ่าก็ติดตามลุงไป เป็นหลานกับลุง เลยติดพันกันไป ไป มีเมียอยู่สงเป็อยเรื่องมัน

เดิมทีแกอยู่บ้านโนนทัน ย้ายมาจากมหาสารคามด้วยกัน ครอบครัวใหญ่ เพราะ ย้ายมาหลายบ้าน รวมครอบครัวใหญ่มาก็มาตั้งบ้านคำกลิ้งนี้เป็นอันดับแรก แยกไป เป็นบ้านโนนทัน แยกมาเป็นบ้านตาด สามหมู่บ้านนี้มาจากพวกเดียวกัน แล้วคนนี้ก็ไปมี เมียอยู่นั้น ผู้เฒ่านี้ก็อยู่บ้านโนนทัน โอ้ย ดีแสนดีเลยไม่ลืม ตั้งแต่นั้นมาแล้วเป็นอัน เดียวกันเลยนะ เราไปบวช เพราะเราคุ่นกันมาแต่ก่อนบวชแล้ว จากนั้นมาเหมือนเป็น อวัยวะเดียวกันเรื่อยมา

นี่เราพูดถึงเรื่องกุ่มภาวๆ แล้วต่อไปถึงเรื่องคนดี คนดีมันฝึงลึก ฝึงลึกตลอด เลยไม่มีถอนนะ ๓ หนบ้านหลังนี้นะเราจึงไม่ลืมเลย พอสืบเรื่องราวไปมาไปติดพันกัน เข้ากับพี่ชาย ทางนั้นก็เสี่ยวทางนี้ก็เสี่ยว ต่อกันสามกษัตริย์สามก่อนแล้ว เลยพันเป็นอัน เดียวกันเลย ดีจริง ๆ ไม่ใช่ธรรมดา เหมือนเป็นกันเอง เหมือนในบ้านในเรือนคุ้นกัน มาตั้งแต่เมื่อไร ทำไม่ถึงดีแสนดีนัก

นี่ละความดี ไปอยู่ที่ไหนคนใดก็ตาม มันมีรสมีชาติชิมซาบภายในใจทันที สนิท สนมประหนึ่งว่าเป็นอวัยวะเดียวกันเลย นี่ละความดีชิมซาบได้อย่างซึ่งที่เดียว ไม่ว่าพระ ว่าอะไร เพราะพระก็เป็นคนมีกิเลส ต้องมีพระดีพระชั่ว ชั่วในเพศของพระไม่ได้ชั่วแบบ ฆราวาสเขา ก็ชั่วอยู่ในเพศของพระนั่นแหละ ในวงพระ ถ้าว่ากิเลสหนักก็หนาอยู่ในวง ของพระ มันจึงมีทั้งพระดีพระชั่ว อยู่ในวัดก็มีพระดีพระชั่ว แต่ไม่ชั่วแบบโลก ชั่วอยู่ใน

วงของพระที่พอให้จับกันได้นั้นแหละ จับกันได้ หรือรังเกียจกันลึกลับ ๆ แต่มากกว่านั้นก็ไม่ใช่ หากพอให้ระแคะระคายเข้ากันไม่สนิทนั้นแหละ

พระก็มีเพื่อนมีฝูงสนิทเป็นบางองค์ ไม่สนิทเป็นบางองค์เหมือนกันนะพระก็ตี ก็เหมือนฆราวาสนั้นแหละ ในวงของพระจะสนิทกันหรือไม่สนิทกันในวงของพระ แต่ไม่ใช่เป็นแบบโลกนะ หากละเอียดกว่ากันพูดง่าย ๆ วาจัน อยู่ด้วยกันสนิทกับองค์ใดมากน้อยเพียงไร ๆ มันจะบอกอยู่ในหัวใจหรือกิริยาของผู้นั้นอย่างลึกลับ เป็นลึกลับ ๆ อย่างนั้น แต่หลักใหญ่ที่รวมกันลงในจุดความดีนี้คือว่า ผู้มีจิตใจอันกว้างขวาง ไปอยู่ไหนเพื่อนฝูงเต็มไปหมดเลย สำคัญความดีนี้ละ พระก็มีพระดีพระเด่นภายในวงปริยัติด้วยกันเรียนหนังสือด้วยกัน มีผู้คับแคบ มีผู้กว้างขวาง แบบฆราวาสนั้นแหละเพราะเป็นคัลกิเลสเหมือนกัน เป็นแต่เพียงมาเปลี่ยนรูปโฉมใหม่ให้เป็นผ้าเหลือง ให้เป็นหัวโล้นเข้าใจใหม่ พวกนี้ผมยาว ๆ ก็มี สั้น ๆ ก็มี พวกนั้นมีแต่ผมสั้น เป็นคนละแบบ

แต่เวลาสรุปความลงแล้ว องค์ไหนที่มีอัธยาศัยกว้างขวางเพื่อนฝูงมาก ในพระก็เหมือนกันนะ เพื่อนฝูงมีมาก ไปที่ไหนเพื่อนฝูงติดพันไปเลย แปรลกอยู่นะ มันหากเป็นในนั้นละ ถ้าองค์ไหนคับแคบเพื่อนฝูงไม่ค่อยมี มันหากบอกอยู่ในตัวของมันเอง เหมือนกับว่ามันจิตซัดไม่มีเครื่องตุ้ตมกันประสานกัน ไม่ค่อยสนิท แต่เรื่องจิตใจอันกว้างขวาง มีเมตตาอารี ไม่ค่อยถือใครง่าย ๆ โดยปราศจากเหตุผล องค์อย่างนั้นไปไหนชุ่มเย็น ๆ เฉพาะอย่างยิ่งความกว้างขวางสำคัญมาก ไปไหนชุ่มเย็นไปหมด พระเหมือนกันกับโยมนะ

เฉพาะเราก็คิดดูซิบวชมาได้ ๖๗ ปี ดูว่า ๘ เดือนแล้วนะที่บวชมานี้ นี่ละผ่านชีวิตของพระมาตั้งแต่วันบวชได้ ๖๗ ปีกับ ๘ เดือน ถ้าพูดถึงด้านปริยัติเราเข้านอกออกไป เพราะเรียนไม่ใช่สำนักเดียว ไปหลายสำนักนะ เพราะฉะนั้นจึงเห็นสำนักต่าง ๆ ทั่ว ๆ ไป ไม่ว่าจะวัดราชบูรณะ วัดใหญ่วัดเล็ก ไปหมดเลย เรายังเป็นนักล่าจริง ๆ แต่ไม่ใช่ล่าด้วยเจตนาะ มันหากไปด้วยความจำเป็นของมันนั้นละ สุดท้ายก็กว้างขวาง ไปหมดเลย ที่นี้อัธยาศัยของพระมันก็ทราบ ทราบ ๆ ไปเรื่อย ๆ อย่างนั้น มาแล้วก็ไม่พันสมเด็จกรมท้าวรวงศ์ที่เป็นอาจารย์ของเรา ฝ่ายปริยัติสมเด็จกรมท้าวรวงศ์นั่งอยู่บนหัวใจเรา ฝ่ายปฏิบัติก็พ่อแม่ครูจารย์มั่น สององค์กับอุปัชฌาย์เรา ๓ องค์นั่งอยู่ในหัวใจเรา นี้เรียกว่าฝักรักทีเดียว

สมเด็จกรมท้าวรวงศ์นี้เรียกว่ายอดเลยนะนักเสียสละ เรียกว่ายอดก็ได้ไม่ผิด เพราะท่านไม่มีอะไรติดตัวเลย อติเรกลากก็เป็นเจ้าฟ้าเจ้าคุณ ใครมาถวายเท่าไร ๆ หมดเรียบ ๆ ไม่มีเหลือ เราเป็นผู้อุปถัมภ์อุปฐากดูแลท่าน เป็นลูกศิษย์กันกุฎิก็ถูก ก็อยู่กุฎิเดียวกัน เราเป็นผู้รองรับท่านตลอด ที่นี้พวกพระที่อยู่ในคณะของท่านก็เราดูแล

หมด อย่างนั้นนะ เพราะฉะนั้นได้อะไร ๆ มาเราถึงรู้หมด เราเป็นผู้เก็บผู้รักษา อะไรของท่านเราไม่เคยแตะนะ ไอ้เรื่องที่จะกละตะกลามเราไม่มีเราแน่ใจ ทะลึ่งอย่างนี้เราก็มองไม่มี เคารพมาก ทุกสิ่งทุกอย่างเก็บสงวนไว้หมดให้ท่านเป็นผู้สั่งเอง เราถึงจัดการตามนั้นทันที ๆ ถ้าท่านไม่สั่งเราไม่รุ่มร่ามนะ

นี่เรียกว่ามีเท่าไรหมด เจ้าคุณสมเด็จมหาวิรวงศ์ ที่วัดพระศรีมหาธาตุ ไม่มีอะไรติดเนื้อติดตัวละ หมด พระเถรเจ้าใช้ได้ป่วยไม่ว่าแต่คณะของท่าน ที่ทั่ว ๆ ไปในวัดท่านก็ทำแบบเดียวกัน ใช้จ่ายเงินของเล่นเมื่อไร มีเท่าไรหมด ค่าหยุกค่ายาฉีดหยุกฉีดยา เราเป็นคนถือบัญชีนี้ จ่ายเท่าไรเราเป็นคนสั่งจ่าย ๆ เพราะบัญชีอยู่กับเรา ท่านไม่สนใจละ กับเงินกับทองไม่สนใจนะ ได้มาเท่าไรเขาเอามาท่านก็สั่งให้ไวยาวัจจรเก็บ เราเป็นคนถือบัญชีคอยรับสั่งท่านจ่ายเรื่องอะไร ๆ เรียบ สั่งจ่ายเราก็มองให้ตลาดเคลื่อนไหวเหมือนกันนะ

พอสิ้นเดือนปั๊บเราก็มองบัญชีรายจ่ายไปวางไว้ข้างหมอนท่าน ทำเลที่ท่านนอน ท่านนอนพักกลางวันหรือเวลาไหนพิเศษ พอสิ้นเดือนแล้วก็เอาบัญชีไปวางไว้ ท่านไม่เคยสนใจอ่านนะ เราคอยสังเกตตลอด บัญชีที่เราลงไว้เรียบร้อย ๆ จ่ายอะไรค่าอะไรเท่าไร ๆ วันที่เดือนปี เราเขียนไว้อย่างละเอียดลออทุกอย่าง ท่านไม่เคยสนใจ ไปวางไว้ก็ทิ้งไว้นั้นแหละ บางที่ท่านก็จับโยนออกไปข้างนอก ท่านคงรำคาญ ส่วนมากก็ทิ้งไว้ข้าง ๆ หมอน ไปวางไว้ข้าง ๆ ท่านไม่สนใจอะไรสังเกต พอผ่านวันเวลาไปแล้วเราก็มองเก็บไว้เสีย ท่านไม่เคยถามนะ

นี่ก็สมกับที่ท่านเป็นนักเสียสละ ท่านจะถามทำไม อันนั้นเท่าไร อันนี้เท่าไรถามหาอะไร มันก็เข้ากันได้กับหัวใจเรา เราไม่เคยถามนะ จะหมดไปเท่าไรไม่เคยถาม มีเท่าไรเอามาว่าอันนี้เลย อันนี้ท่านก็แบบเดียวกัน บัญชีรายจ่ายเท่าไร ๆ ท่านไม่เคยสนใจ หมด ค่าหยุกค่ายา ฉีดหยุกฉีดยาพระเถร เราเป็นคนสั่งจ่าย จนเขาเรียกเราว่าแพทย์ คือเป็นผู้ดูแลจ่ายการเงินการทองเกี่ยวกับหยุกกับยา แล้วพาไปหาหมอดด้วยก็เราพาไป ครั้นต่อไปนานเข้า ๆ คนนั้นเรียกแพทย์คนนี้เรียกแพทย์ สุดท้ายเรียกแพทย์ทั้งวัด เรียกเองนะ เรียกเองด้วยงานของเราที่ทำ เรียก แพทย์ไปไหน เมื่อติดปากแล้ว ต่างคนต่างเฉย เพราะเข้าใจกันแล้ว ทีแรกก็รู้สึกแปลก ๆ ว่าแพทย์ว่าอะไร ครั้นต่อมาเลยเรียกแพทย์กันทั้งวัด ใครก็ว่าแพทย์ ๆ เราก็มองเป็นแพทย์

องค์นี้ละทางปริยัติยกนิ้วให้เลย เรียกว่าไม่มีเหลือเลย หมด ๆ ตลอดเลย ไม่เคยถามอะไร ๆ ไม่ว่าจะได้อะไร ๆ มาท่านไม่เคยสนใจเลย อันนี้ที่เราเทิดทูนสุดยอดทางปริยัติ แล้วก็เป็นผู้สอนบาลีเราด้วย ชั้นเปรียญท่านสอนเรา เป็นอาจารย์ทางฝ่ายบาลีด้วย ส่วนหลวงปู่มันเราทราบแล้วไม่ต้องสังเกตว่าอันนี้เถอะ หลวงปู่มันไม่สังเกต คือ

ฝ่ายปริยัติไม่สังเกตก็เหมือนสังเกตอยู่นั้นแหละ สมเด็จพระเจ้าเป็นทีหนึ่งฝ่ายปริยัติเท่าที่ผ่านมานั้นะ สมเด็จพระเจ้าเป็นทีหนึ่ง ส่วนกรรมฐานหลวงปู่่มั่นยกให้เป็นยอดเลยละ ไม่สังเกตคือมองเห็นธรรมชาติอยู่แล้วก็พอใจแล้วว่ามันเถอะ ท่านไม่มีอะไรเลย

ท่านเจ้าคุณ(พระธรรมเจดีย์) นี่ท่านมีอันหนึ่งกับเราคือเป็นอุปัชฌาย์ อันนี้เราบูชาคุณท่านเหมือนกัน อะไร ๆ ที่เราเทศนาว่าการ ถ้าอยู่กับท่านไปกับท่านแล้วเราไม่เคยแตะนะ จตุปัจจัยไทยทานทุกประเภทได้เท่าไรนี้ท่วมหมดเลย ถวายท่านหมดเราไม่เคยแตะ ไม่เคยเลย นี่เราก็นับบูชาคุณท่าน ท่านเป็นอุปัชฌาย์เรา ตลอดมานะ จนกระทั่งสร้างเมรุหลังนี้ก็คำพูดของท่านนั่นเองพูดออกมา บอกว่า นี่เวลาผมตายแล้วให้พากันสร้างเมรุนะ ผมตายแล้วให้เผาศพผมเป็นองค์ที่หนึ่งกับเมรุนี้ เพราะต่อไปเมรุนี้จะเป็นประโยชน์มากมาย เวลาเผาศพผมไปแล้วต่อไปนี้ก็เผาคอนทัวไปหมดนั่นแหละท่านว่าเป็นประโยชน์มากมาย ถ้าไม่มีตัวหลักตัวเกณฑ์สร้างยากนะสร้างเมรุ

เพราะแต่ก่อนเมรุหลังหนึ่งก็สามแสนสี่แสน เงินแพง ท่านพูดคำนั้นเท่านั้นฝังใจเราแล้วนะ พอท่านล่วงไปแล้วก็ประชุมกัน เรายกคำนี้ขึ้นเลย ท่านก็สั่งทางเจ้าอาวาสไว้ด้วย เราก็ดรามาจากนั้นด้วย เพราะฉะนั้นเมรุหลังนี้จึงขึ้น วัดโพธิ์ฯ เราเป็นคนหาเงินพูดตรง ๆ เลย หาเงินมาทำเมรุนี้ รวมทั้งหมด ๕ แสน เมรุใหญ่ นะ เงิน ๕ แสนแต่ก่อนแพง นี่ละเราเทิดทูนท่าน การเทศนาว่าการอะไรเขาถวายมากน้อยเราไม่เคยแตะเลย ถวายท่านทั้งหมด ๆ เลยไม่แตะ

นี่พูดถึงเรื่องคนดีพระดีเป็นอย่างนั้น ถ้าพูดตามนิสัยของเราที่ไม่ได้ยกยอตัวเองเป็นนิสัยที่กตัญญู อะไรก็ตามถ้าได้ฝังในจิตแล้ว ความดีนี้ฝังตลอดไปเลยไม่มีถอนอย่างที่ว่าบ้านสงเป็ยนี้ก็เหมือนกัน พระวาสน์คนนี้ ทางฝ่ายพระก็ครูบาอาจารย์ตั้งที่ว่านี่ ฝังลึกด้วยนะ บุญคุณนี้ฝังลึกมากที่สุดทีเดียว อย่างหลวงปู่่มั่นมันยิ่งไล่ให้ละเอียดไปนะ การสงเคราะห์ของท่านด้วยความเมตตาต่อเรา เรื่องอรรถเรื่องธรรมท่านสอนตรงไหน ๆ จับ ๆ ได้จากท่านทั้งนั้นเลย ท่านสอนตรงไหนไม่มีเคลือบคลาด ๆ ถ้าฝืนก็ฝืนเพราะความเข้าใจของเรา เราเข้าใจว่าเราถูกตั้งที่เคยพูดนั่นแหละ ที่ทะเลาะหรือว่าถกเถียงกันกับท่าน กลางคืนเสียงลั่นไปหมดก็คือฟัดกัน เรารู้ของเรา ไร่เราก็รู้แบบกบ ความรู้ท่านรู้แบบงู จะกลืนเมื่อไรก็ได้กลืนกบ แต่กบก็พองตัวมัน

นี่คือเข้าใจว่าเจ้าของถูก ไม่ใช่ว่าตั้งใจต่อสู้แบบโลก ๆ อย่างนั้นไม่มี เมื่อไม่มั่นใจมันก็ลงใจไม่ได้ พอทางนั้นใส่บั้งมาทางนี้ยอมรับ หมอบปั๊บเลย อย่างนั้นนะ ผ่านได้แล้ว ตรงไหนเหมือนกันหมดพ่อแม่ครูจารย์สอนเรา สอนตั้งแต่ที่เต็ด ๆ เคลื่อนไม่ได้เลยสอนตรงไหนนะ เคลื่อนเป็นพังเลยถ้าเคลื่อน ท่านสอนแบบนั้นสอนแบบตรงแนวเลยเทียว คุณของท่านอันนี้ลึกซึ้งมากที่สุดทีเดียวสอนจิตตภาวนา อย่างอื่นไม่ค่อยได้สอน

แหละ เรื่องพระวินัยก็รู้ด้วยกันแล้วไม่จำเป็นต้องสอนกัน เพราะรู้ด้วยกัน เรียนมาด้วยกัน ส่วนจิตตภาวนานี้สำคัญมาก ต้องเป็นครูบาอาจารย์ที่ผ่านไปแล้วอย่างซ้ำของ สอนนี้แม่นยำไม่ผิด อย่างหลวงปู่มั่นไม่มีอะไรผิด

นี่เราพูดถึงเรื่องคนดี คนดีไปที่ไหนสมานได้ ๆ ทั้งนั้น คนชั่วไปที่ไหนทำลาย ๆ แดก ๆ ไปเรื่อย คนชั่วเหมือนไฟ ไปไหนเผาเรื่อย ไม่ว่าจะล่าสดล่าแห้งเผาไปเรื่อย ๆ คนชั่ว เเผาไม่เลือกหน้า ไม่รู้บุญรู้คุณไม่รู้จักผิดจักถูก จะเอาตั้งแต่มานะทิฐิเจ้าของ ความเข้าใจของเจ้าของเป็นใหญ่ครอบไปหมด แล้วก็ไปเผาไฟเผาไปได้หมดเลย นี่ละคนชั่วไปที่ไหนจึงเป็นที่รังเกียจแก่ชุมชนชุมชน แต่คนดีไปที่ไหนสมาน ๆ เรื่อย คนดีจึงเป็นสิ่งที่ควรเสาะแสวงหา อันดับแรกแสวงตัวของเราก่อนให้เป็นคนดี ดูอากัปภิกิริยาความเคลื่อนไหวของตัวเองตลอดเวลา นี่ชื่อว่าผู้รักษาตัว

ยิ่งเราเป็นนักปฏิบัติธรรมด้วยแล้วควรระวัง อย่างน้อยว่าควรระวังสอดส่องดูแลความเคลื่อนไหวของจิตใจกายวาจาของเรา ที่เกี่ยวข้องกับภายนอกก็ดี ภายในที่เกิดขึ้นโดยลำพังก็ดี เพราะมีทั้งผิดทั้งถูกทั้งภายนอกภายใน สังเกตได้ตลอดเวลาถ้ามีสติ ที่นี้เราก็พยายามแก้ไขตัดแปลงไปเรื่อย ๆ ตามที่เราสังเกตเห็นว่าผิดถูกดีชั่วประการใด แล้วแก้ไขตัดแปลงไปเท่านั้นก็ค่อยดีวันดีคืน ๆ ต่อไปการอบรมสั่งสอนตัวเองด้วยความมีสติตั้งนี้ ก็จะค่อยเจริญงอกงามขึ้นในทางที่ดี สติตั้งก็ค่อยดีขึ้นขึ้นต่อนิสัยการระมัดระวังด้วย ความชั่วก็ไม่กำเริบเลิบบาน ความดีค่อยเจริญ ต่อไปเป็นนิสัยเลย

นั่นละการฝึกตัวเอง ต้องใช้ความพินิจพิจารณา อย่าแบบสุกเอาเผากิน อันนั้นแบบกิเลสใช้ไม่ได้นะ แบบธรรมต้องสุขุม มีเหตุมีผล ฝึกตนได้แล้วเลิศนะ ไม่มีอะไรเลิศยิ่งกว่าการฝึกตนด้วยธรรม ฝึกอันนี้ดีเป็นลำดับลำดับตา อบอุ่นไปเรื่อย ๆ อบอุ่นไปเรื่อย ๆ เลย ต่อไปอยู่ที่ไหนก็อยู่ได้สบาย พอจิตมีหลักมีเกณฑ์เพียงขั้นสงบของใจ จิตเป็นสมาธิมีความเยือกเย็นเป็นสุข มีฐานของตนเป็นความสงบแน่นหนามั่นคงภายในจิตใจเท่านั้นก็พอ อยู่ที่ไหนสบายไปเลย อยู่ในป่าในเขาอย่างนี้ ธรรมนี้เป็นเครื่องอบอุ่นนะ ความกลัว-กลัว แต่ธรรมเป็นเหมือนกับกำแพงบั่นเอาไว้ ความดีของตัวเองทำให้กล้าหาญ ไปอยู่ในป่าในเขาที่น่ากลัวขนาดไหน ตัวของเราเป็นคนดีอยู่แล้วมันเหมือนมีกำแพงบั่นอยู่ตลอดเวลา ไปอยู่ที่ไหน ๆ ก็เหมือนกำแพงบั่น

คือกำแพงบั่นความดีของเรานั้นแหละ เป็นเครื่องกั้นเราอยู่ตลอดเวลา มันอยู่ได้ณะดังที่เคยพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง นิสัยเรามั่นหยาบ ไปอยู่ที่ไหนถ้าสะดวกสบายไม่ได้ณะกิเลสมันกำเริบ ชี้แจงก็เพิ่ม สติตั้งก็ไม่ดี ความเพียรอ่อนทุกด้านเลย เมื่อเป็นอย่างนั้นก็เรามาหาความดี อย่างนี้ไม่ใช่ความดี มีแต่ความอ่อนลง ๆ จะลุ่มจมได้เสียหายได้พลิกบับ ขยับเข้าไปหาที่กลัว พอสถานที่ไหนที่กลัวสติจะติดแนบกับตัวเอง ไปที่ไหน

กลัวสติมี นั่นละเรียกว่าสติธรรมรักษาใจ ใจไม่ยุ่งใจสงบ เปลี่ยนเรื่อย ทำความเพียรสติกับจิตอยู่ด้วยกันในสถานที่กลัว ๆ ต้องเอาเสือเป็นครูซิ มันไม่กลัวพระพุทธเจ้า มันกลัวเสือก็เอาเสือเป็นครู พุทโธ ๆ มันไม่กลัว ว่าเสือมันกลัวก็เอาเสือเป็นครู เอาอย่างนั้นซิ บังคับ ๆ อยู่ตลอดเวลา นี่คือบังคับตัว

ตามธรรมดาใครอยากไปอยู่ในสถานที่ลำบากลำบากอย่างนั้น แต่ลำบากอย่างหนึ่งความดีมีอยู่กับความลำบากมันก็ต้องทนเอาซิ กลัวเท่าไรก็ยิ่งไป พลิกเรื่อยไม่พลิกไม่ได้ นะการประกอบความเพียร แต่ก่อนไปที่ไหนมันสัตว์มันเสือมันเนื้อเต็มดงเต็มป่า นะไม่ได้เหมือนทุกวันนี้ แผ่นดินไทยทั้งแผ่นดินนี้มันเป็นของไทย ไม่ได้เป็นของคนใดคนหนึ่ง ไม่มีใครสงวนว่าเป็นของตัว ๆ ป่าดงนี้มีแต่เป็นสาธารณะประโยชน์เป็นสมบัติของแผ่นดิน ใครอยู่ที่ไหนอยู่ได้เลย สัตว์ก็เต็มไม่มีใครไปทำลายเพราะการซื้อการขายไม่มีการซื้อการขายนี้มันทำให้กว้างมากนะความเสียหายต่อสัตว์ทั้งหลาย ทรัพยากรต่าง ๆ ฉิบหายได้เพราะการค้าขาย ถนนหนทางไปที่ไหน ๆ การค้าขายสืบทอดกันไปเรื่อย ๆ ที่นี้มีอะไรก็วานเอามาขาย ๆ กินน้อยขายมากนั่น นี่ละมันเสีย ก็เลยสัตว์เหล่านี้หมดไป เพราะอันนี้ หามาขายกันແหลก ต้นไม้ก็ปราบเอาเป็นไร่เป็นสวนไปหมด ปลูกนั้นปลูกนี้ ต้นไม้ฉิบหาย

แต่ก่อนไม่มี ไปอยู่ที่ไหนอยู่ทั้งนั้น ๆ ภวานาสบาย พออยู่นานไปมันชินนะ นิสัยกิเลสเป็นอย่างนั้น ถ้าอยู่นานไปมันรู้สึก ทั้ง ๆ ที่แรกไปมันกลัว ครั้นอยู่ไปนาน ๆ มันอาจจะเทียบลึกลง ๆ กันนะว่า อยู่ที่น่ากลัวก็ไม่เห็นอะไรมาทำอะไร มันก็คงว่านั่นแหละนะ อยู่ไม่นาน ๆ ก็ไม่เห็นมีอะไรมาทำอะไร ที่นี้มันก็ไม่กลัวละซี ไม่กลัวมันก็ชี้เกียด ความชี้เกียดขึ้นแล้ว พลิกใหม่เอาใหม่ เปลี่ยนเรื่อยอยู่นั้น เปลี่ยนเรื่อยเพื่อปลุกใจเจ้าของตลอด ๆ อันนี้มันคงเป็นตามนิสัย สำหรับนิสัยเราเป็นอย่างนั้น ไม่มีใครบอกมันหากเป็นของมันเอง พอรู้สึกว่ามันผิดแปลกประหลาดเพื่อจะเป็นไปในทางลบแก้ไขใหม่ ๆ ทันทึเรื่อย แต่งานทางจิตมันเข้าขั้นเข้าภูมิที่มุ่งหน้าต่อธรรมไปโดยลำดับและต่อธรรมล้วน ๆ แล้ว อยู่ที่ไหนมันอยู่ได้หมดนั่นแหละ

เบื้องต้นที่เราฝึกหัดต้องหาอุบายสถานที่สำคัญเป็นสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งหนุนความเพียรของเราให้ดีโดยลำดับลำดับ พอตั้งรากตั้งฐานแล้วมันอยู่ไหนอยู่ได้นั้นแหละ การพิจารณามันก็เปลี่ยนอารมณ์ของมัน เช่น เวลาเราฝึกหัดเบื้องต้นนี้จิตของเราวอกแวกคลอนแคลนชี้ขลาดน่ากลัวเป็นประจำนิสัย เราก็บริกรรมพุทโธ ชั้นแรกให้อยู่กับพุทโธ ไม่ให้ไปอยู่กับความว่ากลัวว่ากลัวว่าเสียวว่าสัตว์ว่าเนื้อ ไม่ให้ไปอยู่ ถ้าคิดอย่างนั้นปั๊บมันเพิ่มความกลัวทันทีนะ ให้คิดอยู่กับพุทโธไม่กลัว คิดกับพุทโธติดแนบไป สุดท้ายพุทโธกับใจสั่งสมธรรมเข้าเรื่อย ๆ ใจก็สง่าขึ้นมา แน่นหนาแน่นคงขึ้นมา คิดออกไป

ข้างนอกก็ไม่กลัว แต่ก่อนคิดไม่ได้นะ คิดเรื่องนอกกลัวทันที ทีนี้พอมันมีฐานอันดีแล้ว คิดออกไปข้างนอกมันก็ไม่กลัว นั่นมันก็รู้ นี่ชั้นเบื้องต้นเราฝึกเราอย่างนี้ก่อน

พอจิตเป็นสมาธิ ทีนี้จิตมีความแน่วหนามั่นคง กำหนดดูนี้ความรู้ที่เด่น ๆ อยู่กับ ความรู้นั้นด้วยสติ ชั้นนี้อยู่ ชั้นแรกอยู่กับคำบริกรรม ชั้นที่สองมาอยู่กับความรู้ที่เด่น เป็นสมาธินี้ อยู่กับนี้ สติจ่ออยู่นี้ พอชั้นต่อไปพิจารณาทางด้านปัญญา ออกทางด้าน ปัญญาพิจารณาแยกธาตุแยกชั้นนี้ ไม่แยกแต่ธาตุชั้นของเราละซิ เลือกแล้วมันตรงไหน แน่ละหาเสียละทีนี้ แยกธาตุแยกชั้นเสีย เป็นอย่างนั้นนะ อย่างที่เคยเขียนไว้ใน ปฏิปทาฯ หรือใจ นี้ก็คืออุบายที่เคยพิจารณามาแล้วทั้งนั้น แต่เอามาเพียงเอกเทศ ที่มา เขียนไว้พอประมาณ พอมันออกทางด้านปัญญามันแยกธาตุแยกชั้นแยกไป มันไปกลัว เสีย เสียมีอะไรถึงกลัวมัน มันมีที่ธาตุ แน่ มันแยก เสียมีที่ธาตุมีที่ชั้นไล่เข้าไป เรามีที่ ธาตุก็ชั้นไล่เข้าไป

เริ่มตั้งแต่กลัวตามันหรือ ตาเราก็มีไม่เห็นกลัวตาเราไปกลัวตาเสียทำไม นั่นมัน แก้กันนะ กลัวอะไรมัน ถ้าว่ากลัวเล็บ เล็บเราก็มีไม่เห็นกลัวไปกลัวเล็บเสียทำไม กลัว ฟันมัน ฟันเราก็มีไม่เห็นกลัวไปกลัวฟันเสียทำไม ลวดลายอะไรเราก็มีลายเต็มตัว นั่น ละเรียกว่าธรรมแก้กันเข้าใจไหม คือกิเลสมันจะหาเรื่องผูกมัดเราให้กลัวนั่นกลัวนี่ให้ อ่อนลงไปนั่นซิ เราก็กะชิกะปั๊บ ๆ ว่ากลัวเล็บ เล็บเราก็มีไม่เห็นกลัว เสียมีอะไรเราก็มี เท่ากันเราไม่เห็นกลัว แล้วไปกลัวมันทำไม สุดท้ายมาจนตรอก มาจนตรอกที่ว่ากลัว ทางมันหรือ ทีนี้เราไม่มีทางว่าไง มันออกช่องหนึ่งจนได้นะ กลัวทางมันหรือ จะว่าทาง เราก็กมีไม่เห็นกลัวเหมือนกับข้อเปรียบเทียบอย่างอื่น ทีนี้เราไม่มีทางว่าไง

พอไปถึงทางจนตรอก กลัวทางมันหรือ ทีนี้เราไม่มีทาง ถ้าว่าจะยกทางเรา ทาง เราก็กมีไม่เห็นกลัว มันไม่มีทางละซิ กลัวทางมันหรือ ตั้งแต่ตัวมันเองไม่เห็นกลัวแล้วไป กลัวมันทำไม แน่ไปอย่างนั้นนะมันแก้ เห็นไหมละ ตั้งแต่ตัวมันเองมันยังไม่เห็นกลัว ทางกับกันมันติดกันอยู่มันไม่เห็นกลัว เราไปกลัวอะไรเราอยู่ห่าง ๆ แน่มันแก้ไปอย่าง นั้นนะ นี่อันหนึ่ง จากนั้นก็แยกออกเป็นชนเป็นเล็บเป็นหนังเป็นเนื้อ ไล่หาตัวเสียมันไม่ มี นี่ถึงขั้นปัญญามันจะเทียบกันอย่างนี้ ดูแล้วอะไรมันก็เป็นธาตุเป็นชั้นเหมือนกันไม่ ทราบว่ากลัวหาอะไร มันก็ผ่านไป ๆ

ทีนี้พอพิจารณาปัญญาชำนาญชำนาญเข้า มองดูข้างนอกมันจะชำนาญเหมือนกันนะ ว่าสัตว์ว่าเสื่อว่าธาตุนี้มันแตกกระจัดกระจาย ๆ ไปทันที ๆ เพราะความชำนาญทาง สติทางปัญญามันแก้กันทันทั่วที่ ๆ ไปเรื่อย ๆ ปัญญาละเอียดเท่าไรพิจารณาข้างนอก ก็ละเอียดพอ ๆ กันไม่ผิดกัน จนกระทั่งที่ว่ามันถึงขั้นที่มันว่างมันเปล่าของมัน ยกอะไร เทียบขึ้นมาไม่ได้นะ พอปรุงพัดดับพิบ ๆ ถึงขั้นที่มันจิตว่างนะ มันจะเป็นขั้นเสียชั้น

เปรตชั้นผีอะไรก็แล้วแต่ ปืบเข้ามานี้มันก็รู้ว่าสังขารไปปรุง ปรุงพับเป็นภาพขึ้นมา
ดับปุ้บรู้ทั้งข้างนั้นข้างนี้ มันประสานกันรู้ทันทีๆ แล้วก็ไม่ทราบไปกลัวอะไร เราเป็นบ้า
ต่างหาก แน่ะ เราว่าอันนั้นเป็นนั่นอันนี้เป็นนี่ ตัวไปวาดภาพตัวนี้ต่างหาก มันก็มารู้ตัวนี้
เสียมันก็ไม่ตื่นเงา ตัวมันอยู่นี้ ไม่ตื่นตัวแล้วตื่นเงาหาอะไร มันก็เรื่อยไปอย่างนั้น

ที่นี้ไปอยู่ไหนไปได้ล่ะ ตั้งแต่เริ่มแยกธาตุแยกชั้นธไปถึงชั้นว่างแล้วความกลัว
ความกลัวไม่เห็นสนใจนะ มีแต่เอาสิ่งเหล่านี้มาฝึกซ้อมใจของเราให้มันละเอียดลออกไป
เรื่อย ๆ ไปอย่างนั้น นี่วิธีกาวามันเป็นขั้นเป็นตอนนะ นี่หมายถึงว่าพวกเนยยะ พวก
พอลุดพอลากันไปได้เป็นอย่างนี้ แต่พวกชิปปาภิญญาที่ท่านรู้เร็วนี้ท่านพิบเดียวไป
เลยนะ ต่างกัน เหมือนกับเราเขียนหนังสือนี้ ฝึกหัดเขียนทีแรกเช่น “ท่าน” อย่างนี้ ท
สระอา แล้ว น.หนู ไม้เอก ถึงอ่านว่า “ท่าน” เราฝึกหัดเรียนเป็นอย่างนั้น แต่ผู้ชานี
ชำนาญมาแล้ว พอว่าท่านนี้มันมาพร้อมกันหมดเลย อันนี้ผู้ที่รู้ธรรมรวดเร็วก็ไป
พร้อม ๆ กันอย่างรวดเร็ว เราอยู่ในชั้น ก.ไก่ ก.กา ก็ต้อง ก.ไก่ ก.กา สระอา ไม้เอกไม้
โทเสียก่อนแหละ ต่อไปมันที่ท่านได้เหมือนกัน พอถึงชั้นชำนาญแล้วมันพิบ ๆ ของมัน
เป็นเองนะ

ถึงขั้นเป็นเอง มันเหมือนกับว่าเรานี้เป็นคนหนึ่ง ระหว่างคู่ต่อสู้ธรรมะกับกิเลส
พัดกันเหมือนกับว่าเป็นอันหนึ่ง เหมือนเราอยู่นอกเวทีดูระหว่างกิเลสกับธรรมพัดกัน
บนเวที ประหนึ่งว่าเราอยู่นอกนะ มันสนุกดูลวดลายของกิเลสกับธรรมพัดกัน ๆ นั้นเป็น
อย่างนั้นนะ แล้วมันจะไปสนใจกับวันกับคืนปีเดือนอะไร ก็เหตุการณ์มันเกิดอยู่กับตัว
เอง เหล่านั้นไม่ได้เกิดอยู่กับเรา มีดแจ่งไปว่าเขาเฉย ๆ ตัวนี้ว่าไม่ว่ามันก็เกิดของมัน
เมื่อมันยังมีอยู่มันก็ต้องได้พิจารณากันตรงนี้ แก้กันตรงนี้อยู่ตลอดเวลา มันจึงลืมวันลืม
คืนไปคนเรา เมื่อมันพัดกันอยู่ตลอด เหมือนนักรวยต่อยกันเขาจะไปดูเวล่ำเวลาอะไร
ดูไม่ได้นะตาย นักรวยคนไหนไปดูเวลา มีแต่พัดกันตลอด ระหว่างกิเลสกับธรรมพัด
กันดูเวลาไม่ได้นะ เข้าวางโนเป็นอย่างนั้นแหละ

เรื่องของใจนี้ อะไรจะไปรู้กว้างขวางยิ่งกว่าใจไม่มี ในสามแดนโลกธาตุนี้ไม่มี
อะไรเกินใจไปได้เลย เวลาหมอบก็หมอบสุดขีด มีดสุดขีด โง่สุดขีด คือใจถูกกิเลส
ครอบไว้หมดเลย อะไร ๆ กิเลสต้องเป็นผู้บงการเป็นผู้นำหน้า ๆ ธรรมะเรานี่ด้อม ๆ
ตามกิเลส นี่เวลากำลังธรรมไม่มีเป็นอย่างนั้น ต้องด้อมตามกิเลส กิเลสหลุดลากถลอก
ปลอกเปิกไปไม่เสียหาย เนื้อหนังมังสาอะไรขาด-ขาดไป อะไรยังอยู่ที่วิ่งตามกิเลสไป
ไม่เห็นโทษนะ เพราะฉะนั้นจึงว่ากิเลสมันแหลมคมมากนะ เหนือแล้วมันถึงรู้ที่ ที่นี้พอ
มันเหนือกันเข้า ๆ มันก็เห็นโทษของมันและกันเข้าไปเรื่อย ๆ จิตมันสว่างออกไปแล้วนี่

ความสว่างของจิตไม่มีประมาณอะไร อะไร ๆ มีขอบเขต ความสว่างของจิตไม่มี
 ครอบใต้ทั่วโลกธาตุ ถ้าไม่มีโลกธาตุก็เรียกว่ามันก็ไม่มีการวัดที่ดวง ว่าโล่งไปหมดเท่านั้น
 เองพอ ว่างไปหมดเลย นั่น ถ้ามันมีเครื่องวัด เช่นว่าครอบโลกธาตุ คือความสว่างมัน
 เหนือโลกธาตุเสีย ครอบ นี่ละจิตออกเต็มฤทธิ์เต็มเดชตามนิสสัยวาสนาของแต่ละราย
 อันนี้ก็ไม่ได้เหมือนกันหมดนะ คำว่าสว่างก็สว่าง ออกจากจิตที่บริสุทธิ์ด้วยกัน ความ
 สว่างกระจ่างแจ้ง กว้างแคบลึกตื้นหยาบละเอียดไปตามวาสนาอีกนะ ส่วนความบริสุทธิ์
 นี้เหมือนกัน ไม่มียิ่งหย่อนกว่ากัน

แผ่กระจายเหมือนต้นไม้ต้นนี้นะ เอา ๆ ต้นตะเคียน ชื่อเดียวกันต้นไม้ประเภท
 เดียวกันเอามาปลูกด้วยกัน ต้นไม้ตะเคียนจริงแต่กิ่งก้านสาขาของไม้ตะเคียนแต่ละ
 ต้น ๆ ไม่เหมือนกันนะ นี่ก็เหมือนกันคำว่าต้นตะเคียนก็เหมือนจิตที่บริสุทธิ์ กิ่งก้าน
 สาขาของต้นตะเคียนก็คือนิสสัยวาสนา เป็นเครื่องประกอบของแต่ละองค์ ๆ ที่สำเร็จลง
 ไปแล้ว กว้างแคบลึกตื้นหยาบละเอียดต่างกัน พวกนี้เข้าใจหรือเปล่าละ เพราะฉะนั้นจึง
 ต่างกันที่ท่านยกไว้เป็นเอตทัคคะคือเลิศคนละทาง ๆ ก็ไม่เหมือนกันเองจึงยกแยกให้
 คนละทาง เช่นยกตัวอย่าง พระสารีบุตรยกให้เลิศทางปัญญา พระโมคคัลลาน์เลิศทาง
 ฤทธาศักดานุภาพ

แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายถึงว่าพระสาวกทั้งหลายเหล่านั้นไม่มีปัญญานะ มีแต่คนนี้
 แหล่มกว่าเพื่อน ยกอันนี้ขึ้นเป็นอันดับหนึ่งเสีย ทางฤทธาศักดานุภาพนี้ก็เหมือนกัน ไม่
 ใช่ว่าแต่พระโมคคัลลาน์ องค์อื่นก็เก่งแต่องค์นี้เด่นกว่าเพื่อน ยกให้เป็นเสีย ไม่ได้
 หมายถึงว่าท่านเหล่านั้นไม่เป็น ๆ นะ เป็น หากมีสูงมีต่ำต่างกันอย่างนั้นเอง ท่านจึงยก
 ให้คนละทิศละทาง สาวก ๘๐ องค์ได้รับเอตทัคคะคือความเลิศต่าง ๆ กันเป็นลำดับลำ
 ดา อันนี้เกี่ยวกับเรื่องนิสสัยวาสนา ส่วนความบริสุทธิ์นั้นเหมือนกันนั่นแหละ ไม่ได้ผิดกัน

เวลามันเป็นในใจนี้พูดให้ใครฟังไม่ได้นะ เจ้าของเป็นขึ้นมาเท่าไรมันค่อยจับ
 เงื่อนได้ เงื่อนที่จะเชื่อความจริงจากพระพุทธเจ้าทั้งหลายนี้ มันจับเอาจากตัวเองนั่น
 แหละมา สิ่งที่เราไม่รู้ก็ตามความเชื่อมั่นฝังแล้ว ยอมรับเลย เพราะสิ่งที่รู้ ๆ นี้กับที่
 พระพุทธเจ้าสอนไว้แล้วไม่ได้ผิดกันแม้กระเบียดเดียว ๆ เราทำตามที่ท่านสอนจริง ๆ อัน
 ไหนที่เราไม่รู้กว่านี้มันก็ซึ่งถึงกันหมดเลยนะ อันไหนที่เราไม่เห็นเราไม่เชื่อไม่ได้
 เพราะสิ่งที่ยืนยันให้เป็นพยานแห่งความเชื่อนี้มันฝังอยู่ในหัวใจแล้ว ยกความบริสุทธิ์
 เสีย ความบริสุทธิ์นั้นซึ่งด้วยกันทันทีแหละ พอตร์สู้ปั้งขึ้นมาทั้งหมดปัญหาเลยใน
 บรรดาพระพุทธเจ้าทั้งหลายก็พระองค์

ถ้าเทียบแล้วก็เหมือนน้ำในมหาสมุทรทะเลหลวงนั่นแหละ พระพุทธเจ้าตรัสรู้
 แล้วจิตท่านรวมตัวเป็นธรรมชาติ เหมือนน้ำมหาสมุทรทะเลหลวงนั่นแหละ พอดีจิตของ

เราปีบเข้าสู่น้ำมหาสมุทรทะเลหลวงแล้ว จิตดวงเดียวนี้ปีบนี้เป็นมหาสมุทรเหมือนกันหมดเลยเข้าใจไหมละ อันนี้จิตที่บริสุทธิ์มันก็แบบเดียวกันหมดเลย แล้วไปทูลถามพระพุทธเจ้าหาอะไร ข้อเปรียบเทียบเข้ามาก็อย่างนี้ละ แล้วสิ่งที่รู้อันนั้นก็เหมือนกัน เราจะไม่รู้ทุกแง่ทุกมุมก็ตาม เชื่อแห่งความรู้ความฝังลึกต่อพระพุทธเจ้ามันบอกอยู่ในตัวของมันแล้ว จากที่เราดูเราเห็นมานี้ละ พระพุทธเจ้าว่าอย่างนั้น แต่เรายังไม่รู้เราไม่เชื่อเป็นไปไม่ได้ละ มันซึ่งเพราะเชื่อใหญ่อยู่กับใจของเราที่เป็นสักขีพยานต่อกันแล้วนี่ มันวิ่งถึงกันหมดนะ วันนี้พูดเรื่องจิตตภาวนาบ้าง ให้พากันเข้าอกเข้าใจนะ

ธรรมะพระพุทธเจ้านี้เลิศเลอสุดยอดแล้ว เราเกิดมาไม่มีวาสนาตายทิ้งเปล่า ๆ อย่างานะ ใครจะรอดใหญ่โตขนาดไหนก็รอดแบบอึ่งอ่างกับวัวนั่นแหละ เป็นยังงี้อึ่งอ่างกับวัว นิทานอีสป ก็มีในธรรมนะนี้ ดูเหมือนในมงคลที่ปนี เวลาเราอ่านไปพบ เขาเอามาเขียนไว้ในนิทานอีสป ตั้งแต่สมัยเราเรียนหนังสืออยู่เป็นนักเรียนเรายังจำได้ ที่ว่าไก่แจ้ตัวหนึ่งคู้ยเขี่ยหาอาหาร คืออยู่ในนิทานอีสปนะ ตั้งแต่เราเรียนหนังสือเราอ่าน ครูให้ท่องเราก็อ่านก็ท่องตามประสาเด็กนั่นแหละ

ไก่แจ้ตัวหนึ่งคู้ยเขี่ยหาอาหาร ไปพบพลอยเม็ดหนึ่งงามดีมีค่ามาก จึงร้องเปรย ๆ ขึ้นว่า นี่ถ้าเจ้าของของเจ้ามา เขาคงเก็บเจ้าไปฝังไว้ในหัวแหวนตามเดิม เพราะพลอยต้องไปฝังไว้ในหัวแหวนตามเดิม แต่นี่เจ้าไม่มีประโยชน์อะไรแก่เรา สู้ข้าวสุกข้าวสารเมล็ดเดียวก็ไม่ได้ ว่าแล้วก็คู้ยเขี่ยเลยไปในแปลงอื่น ๆ นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าของที่ดีย่อมเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่รู้จักใช้เท่านั้น ไก่แจ้ไม่ได้เรื่องเข้าใจไหม มันก็เป็นอย่างนั้น นี่ท่านเอาออกมาจากนิทานอีสป นิทานอีสปออกมาจากหนังสือมงคลที่ปนีไปเห็นนั่น อ้อ ออกไปจากนี้เอง นี่ที่ท่านพูดไว้อย่างนั้น

แล้วพูดเรื่องอะไรมานี้ลืมนแล้วนะ มานิทานอีสป ยังงั้นแหละทุกวันนี้พูดไปลืมนไปแล้วนะ เลยไม่ต่อกัน ไอ้ที่ว่ามันเป็นประโยชน์นะ ผู้ไม่เป็นประโยชน์ไม่ได้เกิดประโยชน์อะไร คนโง่อย่างพวกเรานี้เห็นอรรถเห็นธรรมนี้มันสู้ข้าวสุกข้าวสารไม่ได้ พลอยเม็ดนั้นคืออรรถคือธรรมมันสู้ข้าวสุกข้าวสารไม่ได้ สู้พวกกินพวกนอนไม่ได้เข้าใจไหม นี่เป็นข้าวสุกข้าวสารอันนี้ กินแล้วนอนได้สบาย พลอยนี้กินแล้วไม่ได้นอน ยังหิวข้าวอยู่แหละ เพราะฉะนั้นจึงสู้ข้าวสุกข้าวสารไม่ได้ พวกนี้กินอิมท้องแล้วนอนสบายเลย นี่ละจิตของเรา

เออ เราพูดเรื่องธรรมะเลิศเลอ พวกเราที่ยังไม่ได้เห็นก็เหมือนไก่แจ้ไปพบพลอยนั่นแหละ พอไปเจอจริง ๆ พวกที่มีสติปัญญาเจอเข้าไป พลอยเท่านั้นคว่ำเม็ดเดียวเท่านั้นพอ ธรรมะปึ้งเข้าหัวใจอันเดียวเท่านั้นพอหมดโลกนี้ ไม่มีจะหิวโหยกับอะไรอีกแล้ว พอเต็มเหนี่ยว ไม่มีอะไรที่จะบกพร่องในหัวใจที่เต็มไปด้วยอรรถด้วยธรรมแล้ว

นี้ ถ้าไม่มีวาสนาตายแล้วตายเล่าอยู่นั้นนะ เห็นชั่ววูตเห็นดีเป็นชั่วไปถกเถียงกันขัดแย้งวันยังค่ำ สุดท้ายก็เราเป็นผู้รับเคราะห์ ความขัดแย้งนั้นคือผลแห่งความชั่วช้าลามก และกองทุกข์ จะรวมอยู่กับผู้ขัดแย้งจากหลักความจริง พวกกันจำเอา วันนี้พูดเท่านั้นละ เหนื่อย พูดไปพูดมาไม่ทราบว่าคุณอะไรๆ ได้ศัพท์ได้แสงได้อะไรหรือเปล่าก็ไม่รู้วันนี้

เมื่อวานนี้ไปเทศน์ที่สี่ชมพู ทองคำใต้ ๔๓ บาท ๙๑ สตางค์ ดอลลารได้ ๖๒๔ ดอลลาร์ เงินสดได้ ๖๗๐,๘๖๖ บาท นี่เขาขอเครื่องหนึ่งที่โรงพยาบาลสี่ชมพู เราก็ให้แล้วให้อุลตราซาวด์เครื่องหนึ่งดูเหมือน ๗ แสน ก็สั่งมาเรื่อยๆ ให้ไปเรื่อยๆ เราจำไม่ค่อยได้ นะราคาราคา เมื่อวานนี้ก็ให้ไปแล้วค่าอุลตราซาวด์ ๗ แสน อันนี้ ๖ แสนก็เรียกว่าขาดทุน แล้วต้องควักกระเป๋าเราอีก แต่ยิ่งดีกว่าเราทำให้หมดเลย เป็นของเขาบ้างของเราบ้างบวกกัน

ทองคำทั้งหมดเวลานี้เราได้ ๒,๖๔๑ กิโล ทองคำทั้งหมดทั้งที่หลอมแล้วและยังไม่หลอมนะ เอาละเลิกกัน

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ทันต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet
www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd